

DVIDEŠIMTOJI PAMOKA

Sangrąžiniai veiksmų žodžiai

1. Saūlius kėlia.
2. Saūlius kėliasi.
3. Aš laikaū tavė, kad neskēs-4. Aš laikaūsi ant vandeñs.
tum.
6. Aš mókau plaukti.
5. Aš mókau tavė plaūkti.

Palýginkite šiuos veiksmų žodžius. Pasakýkite kuõ jie skiriasi.

kėlia	-	<u>kėlia</u> si
laikaū	-	<u>laika</u> ūsi
mókau	-	<u>mókaus</u> i

Žodžiai, kurië réiškia veiksmą, atliékamą pačiam sáu, yrà
s a n g r à ž i n i a i v e i k s m à ž o d ž i a i .

Šiuos veiksmų žodžius leñgva pažinti, nes jie turi žodžio dalélę si. Bendratyjè turi tik pridétą s, pavyzdžiu: kéltis, reñgtis, aûtis.

Paveðskite šiuos veiksmų žodžius sangrąžiniais.

1. praüsti - praüstis
2. šukúoti - šukuotis
3. nèsti - nestis
4. gailéti - gailétis
5. vèžti - véžtis

Tariamóji núosaka

Vienāskaita

aš	mókyciausi
tu	mókytumeisi
jis, ji	mókytusi

Daugiskaita

mes	mókytumés
jūs	mókytutés
jie, jos	mókytusi

Liepiámoji núosaka

tu	mókykis
----	---------

mes	mókykimés
jūs	mókykités

Geidžiamóji núosaka

jis, ji	tesigiriē
jis, ji	tesigailiē
jis, ji	tesimókai

jie, jos	tesigiriē
jie, jos	tesigailiē
jie, jos	tesimókai

Išasmenúokite veiksmāžodī klausýtis (žodžiu).

Pabraūkite sangražinius veiksmāžodžius.

Jaučiaūsi pavařgęs. Sédausi minkštōn kēdēn ir klausiaūsi mūzikos. Ąkys mérkési. Galvojè mašesi dienōs īspūdžiai. Kóks aš nekantrùs! Kám gi mán reikéjo pýktis su bróliu... Jis mán visadà bùvo gēras... Dabař gailéjausi.

Priešdéliai sangražiniuose veiksmāžodžiuose

mókytis - pasimókyti

pa-si-mókyti (išrašykite)

máudytis - pasimáudytı

pa-si-moudytı

nèstis - nusinèsti

nu-si-nésti

kéltis - atsikélti

at-si-kelti

Esamasis laikas

Vienāskaita	Daugiskaita
aš pa-si-mókau	mes pa-si-mókome
tu pa-si-mókai	jūs pa-si-mókote
jis,ji pa-si-móko	jie,jos pa-si-móko

Išasmenūokite žodžiù būtajame kart., būtajame dažn. ir būsimajame laike.

N a m u d a r b a s

Paskaitykite šią pāsaką, pabraūkite sangražinius veiksmāžodžius.

Bausmē už šykštumą.

Gyvēno turtīngas úkininkas, kuris ne tik geraĩ pelnesi iš žemēs, bet dar užsidirbdavo, keldamas per upę žmónes. Jis ir žmonà nóriai šelpe pavařgelius.

Emē žmóną gráužti pavýdas: "Žiūrék, výras kasdiēn parsi-neša pinigū, o aš niēko sàvo neturiù. Sumānē žmonà kráuti pīngus, kad turétu kuo výrui pasigirti. Dabař niēkam niēko nèdavē, nesigailéjo vařgšu ir várē juōs šalin. Kiekvienu skatikā déjosi ī skrýniā.

Kařtā výrui nepasisekē. Jis grīžo namō tuščiomis rañkomis. Žmonà, norédama pasiródyti; nusivedé výrą priẽ skrýnios, atidārē - ir išsigañdo! Skrýnioje raítēsi gyvātēs.

Štai kā ji sutaupe, neduodamà vařgšams.

Šis duoto veiksmāžodžio padarykite sangrąžini ir pridékite prieš-
dėli.(pa-, pri-, at-, už-, nu-, ir kt.)

sūkti

sūktis

sėsti

sėstis

stoti

stotis

pūkti

pūktis

rengti

rengtis

gailėti

gailėti

gélbēti

gélbēti

maudyt

maudytis

rödyti

rödyti

mérkti(akis)

mérktis

skirti

skirtis

apsisūkti

atsisėsti

atsistoti

apsipykti

apsirengti

pagailėti

jšigelbēti

jšimaudyti

pasirödyti

uzsimerkti

atsiskirti

Išasmenuokite veiksmāžodį juočtis tariamojoj ir liepiamojoj
mosakoj (raštu).

Nurašykite eileraštį. Pabraukite veiksmāžodžius, viršuje
nazymekite jų laiką. (E. B.k. B.d. B.) Sangrąžinius veiksmāžo-
žius pabraukite dviem linijom.

Du ožiukai.

Du ožiukai susitiko

ant lieptėlio siauručiuko.

Prakalbėjo, susipyko

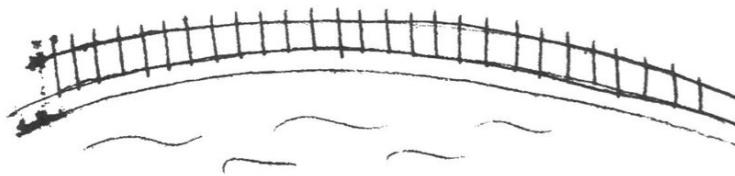
ir ragus tuoju atsuko.

- Dúok mán kēlia! - šaūké vienas.
- Nè, nedúosiu, - añtras sāko.
- Kõl aš gývas, šítoks kriēnas
nesipáinios mán ant tāko!

Víenas kiä bärè, plúdo,
pamekēnè gařsiai bliové
ir, kaip tiñka óžio būdui,
ant lieptēlio susikové.

Du ožiukai pliūmpit i ûpe,
ar dár pěšas - kas bežino.

Iš duotōs bendratiēs padarýkite ēsamojo laiko trēciajį āsmeni
ir pažymékite asmenuōtę.

Bendratis	Esamojo 1. 3-čias asmuō	Asmenuōtė
prisimiñti	<u>prisimena</u>	<u>1</u>
pasiiñti	<u>pasima</u>	<u>1</u>
užsidéti	<u>užsideda</u>	<u>1</u>
pasižiüréti	<u>pasižiūri</u>	<u>2</u>
atsitikti	<u>atsitinka</u>	<u>1</u>
pasitikéti	<u>pasitiki</u>	<u>2</u>
nusirašýti	<u>nusirašo</u>	<u>3</u>
pasiskaityti	<u>pasiskaito</u>	<u>3</u>
užsidarýti	<u>uzsidaro</u>	<u>3</u>

Tesinys

užsirakinti	<u>užsirafina</u>	1
pasivėlanti	<u>pasivelina</u>	1
pasigailėti	<u>pasigaili</u>	2
prisiriňkti	<u>prisirenka</u>	1
nesibijoti	<u>nesibijo</u>	3
atsigérti	<u>atsigeria</u>	1
pasitaisýti	<u>pasitaliso</u>	3
pasidalýti	<u>pasidalina</u>	1
nesimatýti	<u>nesimato</u>	3
susipažinti	<u>susipažista</u>	1

Pakeiskite tiesioginës nuosakos veiksmäžodžius tariamája.

1. Ar tu nori mokytis piësti?

Ar tu norétum mokytis piësti?

2. Ar galési palaistyti žole?

Ar galétum palaistytí žolę?

3. Būsiu labai patéenkinta, jei susitvarkyši kañbari

Būčiau labai patentintas, jei susitvarkytum Kambari

4. Jei nustōs lýti, tai važiuosime.

Jei nustotu, lyje, tai važiuotume.

5. Ar žinai kelia i mokyklą?

Hr žinotum kelia i mokyklą?

6. Jei pamiegósi, tai nebūsi tóks pavárgeš.

Jei pamiegotum, tai nebūtum tóks pavargess.

7. Ar tau patinka mokyti muzikos?

Ar tau patinku mokyti muzikos?

8. Ar suspesi paruošti pāmokas šiañdien?

Ar suspetum paruošti pamokas šiandien?

9. Ar galēsiu rytój pas jūs ateiti?

Ar galēciāu rytōj pas jūs ateiti?

10. Turēsiu pirmā tēvelio pasiklāusti.

Turetum pirma tēvelio pasiklausti.

11. Lāuksiu tavēs tuōj po pietū.

Laukciāu taves tuoj po pietu

12. Prašau tavē skubiai atsakýti ī mano láišķa.

Prašyčiau tave stubiai atsakyti į
mano laišķą.

